

Bestuingsforslag nr. B 103. Fremsat den 1. april 1981 af Askjær Jørgensen (FP) og Glensgård (FP)

Forslag til folketingsbeslutning

om opfordring til at trække aktstykkerne nr. 285, 286, 287 og 292 vedrørende aktivitetsforøgelse i forbindelse med udslningsforanstaltninger, produktionsprogrammer, EFG-uddannelser samt uddannelse af specialarbejdere m. v. tilbage fra finansudvalget

Folketinget pålægger undervisningsministeren at trække aktstykkerne nr. 285, 286 og 287 tilbage fra finansudvalget, og samtidig pålægger folketinget arbejdsministeren at trække aktstykke nr. 292 tilbage fra finansud-

valget og dermed undlade de i aktstykkerne indeholdte aktivitetsforøgelse vedrørende udslningsforanstaltninger, produktionsprogrammer, EFG-uddannelser samt uddannelse af specialarbejdere m. v.

Bemærkninger til forslaget

Det er fremskridtspartiets opfattelse, at jo flere penge det offentlige bruger, jo højere bliver statsafgiften (indkomstskatten) på arbejdskraft, og jo mindre arbejdskraft kan der sælges via konkurrencedygtig eksportproduktion.

Hvis man eksempelvis øger udgifterne til efteruddannelse, EFG-uddannelser m. v. med en yderligere udgift på 4 mia kr. til følge (over 4-5 år), ja, da vil der jo enten skulle ske et mersalg af statsobligationer for beløbet, eller også skal det opkræves i øgede skatter.

Et øget salg af statsobligationer vil presse renten opad og nedlægge et stort antal arbejdspladser, hvorefter de ekstrauddannede ingen chance vil have for at få job – og den øgede udgift vil derfor have den stik modsatte virkning end den, arbejdsministeren forestiller sig.

Hvis man finansierede den øgede udgift med

ekstra skatteopkrævning, vil det enten være med forbrugsskatter, som yderligere udhuler reallønninger og dermed giver øget pres på prisen på dansk arbejdskraft med dermed forøget ledighed, eller hvis skatten opkræves som forøget statsafgift på dansk arbejdskraft vil det tilsvarende have langt flere negative virkninger, end der måtte være af positive virkninger af en øget aktivitet inden for EFG-uddannelserne og efteruddannelse.

Det er således klart, at de ansøgte aktiviteter alt i alt vil forværre arbejdsløshedssituationen i Danmark fremfor at lette den, og derfor må alle, der ønsker færre arbejdsløse, kunne slutte op om nærværende beslutningsforslag, så ministrene ikke gennem de ansøgte aktiviteter får øget arbejdsløsheden.

Som bilag 1-4 er optrykt aktstykke nr. 285, 286, 287 og 292.

Bilag 1

285

Undervisningsministeriet. København, den 6. marts 1981.

- a. Undervisningsministeriet anmoder herved om finansudvalgets tilslutning til i finansåret 1981 udover de på finansloven optagne bevillinger at afholde merudgifter på 6,0 mill. kr. til iværksættelse af udslusningsforanstaltninger og øget vejledning for truede grupper af langvarigt uddannede. Yderligere søges om tilslutning til afholdelse af merudgifter på 5,0 mill. kr. til at forestå et forberedende og igangsættende arbejde med udvikling og forsøg med korterevarende uddannelsesstilbud til bl. a. studenter og HF'ere.

Herudover anmodes om tilslutning til at udvide optagelseskapaciteten inden for eksisterende længerevarende videregående uddannelser med knap 500 pladser. Merudgiften udgør i finansåret 1981 5,2 mill. kr. Undervisningsministeriet søger samtidig om tilslutning til midlertidigt, indtil udgangen af 1982, at oprette 1 stilling som sekretær/fuldmægtig (AC). Merudgiften, som i finansåret 1981 udgør 93.500 kr., afholdes inden for den ovenfor nævnte bevilling til udslusningsforanstaltninger m. v.

- b. De stillede forslag skal ses på baggrund af arbejdsministerens redegørelse af 4. februar 1981 til Folketinget om beskæftigelsessituationen og de initiativer, som regeringen agter at tage for at bekæmpe arbejdsløsheden.

Merudgiften ved forslagene udgør i finansåret 1981 i alt 16,2 mill. kr. (januar 1980-niveau).

1. Udslusningsforanstaltninger og øget vejledning.

Ved de videregående uddannelser stiller den aktuelle og fremtidige beskæftigelsessituation krav om en øget indsats til fremme af utraditionel beskæftigelse af særligt ledighedsramte eller -truede grupper af færdiguddannede. Der er især behov for initiativer rettet mod humanistiske og visse naturvidenskabelige magistre, psykologer, socialrådgivere, arkitekter og bibliotekarer. Et hovedsigte vil være at lette disse kandidatgruppers indpas i den private sektor, hvor de må forventes at kunne varetage en række – også nye – funktioner med gunstig effekt på erhvervsvirksomheders inden- og udenlandske konkurrenceevne.

De særlige foranstaltninger vil ud over den eksisterende projektgruppeordning for langvarigt uddannede dække følgende aktiviteter:

- udslusningskurser, herunder heltidskurser med karakter af omskoling til varetagelse af funktioner i den private sektor.
- forsøg med kombinationsuddannelser inden for det eksisterende uddannelsessystem.
- erhvervspraktikantordninger med henblik på oplæring og formidling af utraditionelle ansættelser.
- humanistisk servicevirksomhed.
- udvidet uddannelses- og erhvervsvejledning.

Der er på nuværende tidspunkt iværksat et forsøg med kortvarige udslusningskurser ved Teknologisk Institut efterfulgt af ansættelse af kursisterne i erhvervsvirksomheder på praktikantvilkår.

Den eksisterende projektgruppeordning har fungeret med betydelig succes, men har primært haft effekt for naturvidenskabelige kandidater og kun i mindre grad kunnet afhjælpe arbejdsløshedsproblemerne for andre ledighedsramte kandidatgrupper.

Det forventes, at specielt disse grupper vil tilgodeses ved mere systematiske udslusningsforanstaltninger og kombinationsuddannelser, herunder ved inddragelse af elementer i f. eks. HD- og datalogiuddannelser og ved etablering af praktikantordninger.

Det må imidlertid foretrækkes, hvis de studerende allerede under studiet gøres bekendt med og tilbydes uddannelseselementer, der kvalificerer dem bredere end de nuværende kandidatuddannelser. Øget uddannelses- og erhvervsvejledning vil være en

vigtig forudsætning herfor, ligesom øget vejledning om de beskæftigelsesmæssige konsekvenser af uddannelsesvalget er stærkt påkrævet ved overgang fra gymnasialt niveau til videregående uddannelse.

De samlede merudgifter i 1981 ved ovenstående foranstaltninger er opgjort til 6,0 mill. kr. (januar 1980-niveau). Merudgifterne vil blive af samme størrelse i 1982.

2. Uddannelsesforanstaltninger.

Der vil fra 1981 ske en kraftig stigning i det årlige studenter/HF-kuld. Hvor niveauet i slutningen af 1980'erne har været ca. 18.500 studenter/HF-ere årligt, vil kullet stige med ca. 5.000 frem til 1983. I 1981 forventes en studenter/HF-produktion på godt 22.000. Skal disse unge kunne tilbydes en erhvervskompetencegivende uddannelse, kræves der en kraftig udbygning af uddannelsessystemet med hovedvægten lagt på korterevarende videregående uddannelser. Der skønnes at være et væsentligt behov for udbygning af uddannelsespladser til studenter/HF-kuldene i hvert fald i perioden 1981-1983. Udbygningen bør koncentreres ved uddannelser rettet helt eller delvis mod den private sektor.

a) Korterevarende videregående uddannelser (KVU).

Udover de ekstra uddannelsespladser, der inden for erhvervsuddannelsesområdet søges etableret i 1981, er der yderligere behov for andre uddannelsespladser på det korterevarende videregående uddannelsesområde. Mulighederne for etablering af nye uddannelses tilbud må derfor undersøges nøje.

De teknologiske institutter har bl. a. som formål at virke som initiativtagere ved udviklingen af nye uddannelses tilbud, hvor der måtte være et udækket arbejdsmarkeds mæssigt behov herfor. Undervisningsministeriet agter at anmode disse og eventuelle andre om at forestå et forberedende og igangsættende arbejde med udvikling og forsøg med korterevarende uddannelses tilbud til bl. a. studenter/HF'ere, der i løbet af de kommende år vil kunne resultere i etablering af nye uddannelsespladser.

Startfasen omfatter følgende trin:

Etablering af en organisation for forsøgets gennemførelse. Udarbejdelse af 1. trin af en handlingsplan omfattende:

- Behovsundersøgelser.
- Generelle forhold vedrørende KVU's mere langsigtede placering i uddannelsessystemet, generelle retningslinier for KVU'er, rekruttering etc.
- Iværksættelse af konkrete forsøgsuddannelser på basis af erkendte behov og tilgængelige ressourcer.
- Etablering af en evalueringsfunktion.

Som muligheder for nye uddannelser kan nævnes:

- Værkstedsfunktionæruddannelse.
- Transporttekniker (udarbejdet forslag herom foreligger).
- Rengøringstekniker.
- Kemotekniker (allerede eksisterende).
- Energitekniker.
- Driftstekniker.
- Konstruktionstekniker (produktudvikling).
- Uddannelser inden for automatisering, teknisk edb, administrativ edb og etb (elektronisk tekstbehandling).

Forsøgsprojekterne skal følges og evalueres af særlige følgegrupper med repræsentanter fra bl. a. erhvervsorganisationer og virksomheder.

Omkostningerne til iværksættelse af forsøg og senere opfølgning og evaluering vil beløbe sig til 5,0 mill. kr. i 1981 og et tilsvarende beløb i 1982.

b) Længerevarende videregående uddannelser.

Som led i spareforliget af 5. maj 1980 blev optagelsen i 1981 ved længerevarende videregående uddannelser under totaldimensioneringen reduceret med ca. 1.200 pladser ved uddannelser med dårlige beskæftigelsesudsigter.

En forbedring af erhvervslivets konkurrenceevne på kort såvel som på langt sigt og hermed en stabil forbedring af den samlede beskæftigelsessituation fordrer imidlertid, at der sikres erhvervslivet tilførsel i tilstrækkeligt omfang af også højt kvalificeret arbejdskraft. Der er allerede nu ved at kunne spores mangel på ingeniører, ligesom økonomer og jurister står i en gunstig arbejdsmarkedssituation. Såvel økonomer som jurister anvendes i betydelig grad i den private sektor. Indenfor den offentlige sektor vil en mindre udvidelse af optagelsen til den teologiske kandidatuddannelse være ønskelig i relation til en konstateret mangel på præster.

Undervisningsministeriet finder således, at såvel en erhvervsfremmende politik som hensynet til et øget antal uddannelsespladser til de kommende store studenter/HF-årsgange giver grundlag for en udvidelse af optagelsestallene fra undervisningsåret 1981/1982 ved Danmarks tekniske Højskole (70 pladser), Danmarks Ingeniørakademi (96 pladser), teknika (145 pladser), Københavns Universitet (det statsvidenskabelige studium 40 pladser, jura 30 pladser, teologi 10 pladser), Århus Universitet (økonomi 20 pladser, jura 40 pladser, uddannelsen i statskundskab 10 pladser, teologi 15 pladser) og Odense Universitet (HA-uddannelsen, socialvidenskab m. m. 20 pladser). I alt vil udvidelsen omfatte knap 500 pladser i 1981 og indebære merudgifter på 5,2 mill. kr. Forslaget indebærer ikke oprettelse af nye stillinger på institutionerne, idet ansættelser bl. a. vil kunne ske i ledige stillinger.

3. Administration.

Til varetagelse af opgaverne i forbindelse med en koordineret opbygning af udslusningsforanstaltninger, øget vejledning og forsøg med udvikling af nye korterevarende uddannelsesstilbud kræves 1 akademisk uddannet medarbejder i undervisningsministeriet. Der er således tale om etablering af nye aktiviteter, der forudsætter såvel indledende analyser, kontakt til diverse organisationer m. v., udviklingsarbejde, gennemførelse af forsøg som efterfølgende evaluering.

I personaleoversigten for finansåret 1981 ad § 20.1.01. Departementet og direktoraterne vil forslaget give følgende ændringer:

	kol. 3	kol. 4
Fuldmægtig/sekretær (AC)	+ 1	+ 1

4. Sammendrag.

Samlet oversigt over udgifterne ved de foreslåede foranstaltninger:

Mill. kr.	1981	1982	1983	1984	1985
§ 20.1.01. Departementet og direktoraterne (personale m. v.)	0,1	0,1	—	—	—
§ 20.1.89.53.39. Udslusningsforanstaltninger og vejledning	5,9	5,9	1,0	1,0	1,0
§ 20.1.89.53.40. Udvikling m. v. af kortere videregående uddannelser	5,0	5,0	—	—	—
§ 20.8.01. Københavns universitet	0,4	0,5	1,0	1,5	1,9
§ 20.8.02. Århus universitet	0,5	0,5	1,1	1,6	2,2
§ 20.8.03. Odense universitet	0,1	0,1	0,2	0,3	0,5
§ 20.8.11. Den polytekniske læreanstalt ...	0,6	1,7	3,4	5,1	6,8
§ 20.8.12. Danmarks Ingeniørakademi	1,1	1,5	3,0	4,5	6,0
§ 20.8.13. Tekniker	2,0	1,8	3,7	5,5	7,3
§ 20.20.8.63.13. (Ny konto)	0,5	—	—	—	—
I alt	16,2	17,1	13,4	19,5	25,7

Udgifterne vil blive specificeret på standardkonti på tillægsbevillingslovforslaget.

- c. Forslaget fremsættes nu af hensyn til de fortsatte forberedelser i forbindelse med iværksættelse af de foreslåede foranstaltninger.
- d. Forslaget om oprettelse af en midlertidig stilling som sekretær/fuldmægtig (AC) indtil udgangen af december 1982 vil blive forelagt for lønningrådet på dettes møde den 12. marts 1981. Finansudvalget vil umiddelbart herefter blive underrettet om lønningrådets udtalelse.

- e. Under henvisning til foranstående anmoder undervisningsministeriet om finansudvalgets tilslutning til på forventet efterbevilling ved forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1981 at afholde udgifterne ved gennemførelse af en række foranstaltninger til bekæmpelse af arbejdsløsheden for truede grupper af langvarigt uddannede og til fremme af uddannelsesmulighederne for uddannelsessøgende og om tilslutning til, at der i forbindelse hermed oprettes 1 midlertidig stilling som sekretær/fuldmægtig (AC).

På forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1981 opføres følgende:

§ 20.1.01.	Departementet og direktoraterne.....	93.800 kr.
§ 20.1.89.53.39.	Udslusningsforanstaltninger m. v. (ny konto)	5.906.200 kr.
§ 20.1.89.53.40.	Udvikling m. v. af KVVU-uddannelser (ny konto)	5.000.000 kr.
§ 20.8.01.	Københavns universitet	425.000 kr.
§ 20.8.02.	Århus universitet	475.000 kr.
§ 20.8.03.	Odense universitet	100.000 kr.
§ 20.8.11.	Den polytekniske læreanstalt	600.000 kr.
§ 20.8.12.	Danmarks Ingeniørakademi	1.100.000 kr.
§ 20.8.13.	Teknika	2.000.000 kr.
§ 20.20.8.63.13.	Teknika (ny konto)	500.000 kr.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

Dorte Bennedsen

/ Anne Flindt

Til finansudvalget.

286

Bilag 2

Undervisningsministeriet. København, den 6. marts 1981.

- a. Undervisningsministeriet anmoder om finansudvalgets tilslutning til i finansåret 1981 at øge udbuddet af kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer for unge arbejdsløse med 500 pladser. Herudover søges om tilslutning til at etablere yderligere 158 pladser, således at der pr. 1. januar 1982 er 750 pladser til rådighed inkl. allerede pr. 1. januar 1981 etablerede pladser.

Det stillede forslag skal ses på baggrund af arbejdsministerens redegørelse af 4. februar 1981 til folketinget om beskæftigelsessituationen og de initiativer, som regeringen agter at tage for at bekæmpe arbejdsløsheden.

De med forslaget forbundne merudgifter udgør i finansåret 1981 30.000.000 kr. Merudgiften udgør i 1982 29,3 mill. kr., i 1983 29,0 mill. kr.

- b. 1. Som følge af den kraftige stigning i ledigheden blandt de unge mellem 16 og 25 år har regeringen besluttet at søge gennemført en række foranstaltninger, som bl. a. skal omfatte tilbud til unge arbejdsløse, der ikke umiddelbart er motiverede for at fortsætte ordinær uddannelse, eller som er uden erhvervsuddannelse eller særlig erhvervs-erfaring. Blandt disse foranstaltninger er en udbygning af de kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer. Hensigten med disse programmer er, at det praktiske arbejde med produktionen lægges således til rette, at det motiverer til deltagelse i de undervisningsmæssige og teoretiske dele af programmet. Det er på denne måde et formål at give deltagerne en sådan indsigt og sådanne færdigheder, at det øger deres muligheder og motivation for senere at deltage i arbejdslivet eller påbegynde en egentlig uddannelse.

På baggrund af den særligt vanskelige situation, som den uddannelsesmæssige restgruppe befinder sig i, ønsker man at udvide antallet af pladser ved de kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer til en årskapacitet på i alt 1.000 pladser i 1983.

De kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer er et led i undervisningsministeriets foranstaltninger til afhjælpning af ungdomsarbejdsløsheden. Programmerne administreres efter undervisningsministeriets cirkulære af 1. oktober 1980 om uddannelsesmæssige foranstaltninger mod ungdomsarbejdsløsheden i kommuner og amtskommuner samt undervisningsministeriets cirkulære af 13. oktober 1980 om statsfiskud til lokale uddannelsesprojekter. Undervisningsministeriets ungdomsarbejdsløshedsudvalg indstiller de kombinerede programmer til godkendelse i undervisningsministeriet.

2. Med hjemmel i L 488 1977 og ifølge bestemmelserne i undervisningsministeriets cirkulære af 15. september 1978 har kommuner og amtskommuner kunnet anvende beskæftigelsesmidler til forsøg med kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer.

Ved akt 213 20/2 1980 blev der givet en bevilling på 10 mill. kr. for finansåret 1980, som i tilknytning til den kommunale og amtskommunale ordning åbnede mulighed for at yde delvis statslig refusion af kommuners og amtskommuners udgifter til deltagergodtgørelse, ligesom der blev udvidede muligheder for at yde statstilskud til etablerings- og driftsudgifter. Der er med forslaget således tale om en videreførelse af den bevilling på 10 mill. kr., der blev godkendt ved Akt 213 20/2 1980 og af den på finansloven for 1981 opførte bevilling på 5 mill. kr.

3. Det er ved forslaget forudsat, at udbygningen sker således:

	1981	1982	1983
	1. juli	1. jan.	1. jan.
Forventet kapacitet ved kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer ..	500*)	750	1.000

*) Da det forudsættes, at der pr. 1. januar 1982 er 750 pladser til rådighed, skal der i løbet af 1981 etableres i alt 658 pladser, idet der pr. 1. januar 1981 er etableret 92 pladser.

Samlet oversigt over udgifterne:

Mill. kr.	1981	1982	1983	1984	1985
§ 20.1.89.53.32.					
Støtte til lokale foranstaltninger m. v. vedrørende bekæmpelse af arbejdsløshed	30,0	29,3	29,0	-	-

c. Forslaget fremsættes nu af hensyn til en hurtig iværksættelse af udbygningen af de kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer.

e. Under henvisning til foranstående anmoder undervisningsministeriet om finansudvalgets tilslutning til på forventet efterbevilling ved forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1981 at afholde udgifterne ved udbygning af de kombinerede undervisnings- og produktionsprogrammer.

På forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1981 opføres følgende:

§ 20.1.89.53.32. Støtte til lokale foranstaltninger m. v. vedrørende bekæmpelse af arbejdsløshed	30.000.000 kr.
--	----------------

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

Dorte Bennedsen

/ Anne Flindt

Til finansudvalget.

287

Undervisningsministeriet. København, den 6. marts 1981.

- a. Undervisningsministeriet anmoder om finansudvalgets tilslutning til i skoleåret 1981-82 at forøge undervisningskapaciteten inden for de erhvervsfaglige grunduddannelser med 2.288 pladser, lærlingeuddannelserne med 1.500 pladser samt eksamensuddannelserne ved handelsskoler og tekniske skoler med i alt 1.400 pladser.

Der anmodes endvidere om tilslutning til at afholde merudgifter som følge af aktivitetsudvidelsen, til tilskud til om- og tilbygning af lokaler, til anskaffelse af udstyr og til udlån til skolebyggeri.

Videre ansøges der om tilslutning til afholdelse af merudgifter til elevbefordring, drift af skolehjem, uddannelse af lærere, elevstøtte til efg-elever i basisåret, til opsøgende virksomhed i forbindelse med fremskaffelse af lære- og praktikpladser.

Endelig anmodes der om tilslutning til at oprette 303 midlertidige lærerstillinger til udgangen af juli 1984, 9 midlertidige stillinger som inspektør til udgangen af juli 1984, 3 stillinger som kontorfunktionær samt 85 stillinger som faglært håndværker, ufaglært arbejder, skolebetjent og laboratorietekniker ved handelsskolerne, de tekniske skoler og skolehjemmene samt 6 midlertidige stillinger som adjunkt/lektor ved Statens Erhvervs-pædagogiske Læreruddannelse til udgangen af juli 1984.

De stillede forslag skal ses på baggrund af arbejdsministerens redegørelse af 4. februar 1981 til folkettinget om beskæftigelsessituationen og de initiativer som regeringen agter at tage for at bekæmpe arbejdsløsheden.

Merudgifterne i 1981 udgør i alt 134,3 mill. kr.

b. 1. *Indledning.*

Af arbejdsministerens redegørelse til folkettinget af 4. februar 1981 for beskæftigelsessituationen og de initiativer, som regeringen agter at tage for at bekæmpe arbejdsløsheden fremgår, at den i forvejen betydelige ungdomsarbejdsløshed er steget med 50 pct. fra udgangen af 1979 til udgangen af 1980.

Det må påregnes, at denne tendens vil blive yderligere forstærket i de nærmeste år som følge af, at større årgange unge vil forlade grundskolen samt gymnasium og hf-kursus frem til 1984.

Et stigende antal unge vil derfor forlade skolerne uden at få mulighed for at opnå en naturlig og fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

En forøget indsats mod ungdomsarbejdsløsheden vil kunne ske ved at udvide kapaciteten ved uddannelser, der sigter mod beskæftigelse, primært i den private sektor. Hertil kommer behov for opsøgende arbejde som led i bestræbelserne for at øge udbuddet af praktik- og lærepladser.

I forbindelse med ministeriets indsats mod ungdomsarbejdsløsheden vil man søge uddannelseskapa- citeten ved de eksisterende erhvervsskoler udnyttet mest muligt.

På finansloven for finansåret 1981 er forudsat følgende optagelseskapa- citet ved erhvervsuddannelserne:

	1981	1982	1983	1984
<i>Efg</i>				
Handel og kontor	22.900	23.200	23.200	22.000
Tekniske fag	12.958	13.358	13.358	13.320
<i>Lærlinge</i>				
Handel og kontor	2.700	2.400	2.400	2.100
Tekniske fag	9.520	9.020	9.020	8.520

*Grundlæggende**eksamensuddannelser*

Handel og kontor	360	360	360	360
Tekniske fag	3.940	3.940	3.940	3.700

*Videregående**eksamensuddannelser*

Handel og kontor	6.065	4.865	4.865	4.825
Tekniske fag	1.880	1.980	1.980	1.980

Denne kapacitet vil imidlertid være utilstrækkelig til at imødekomme det stigende behov, og der stilles derfor forslag om følgende udvidelse af kapaciteten i årene 1981-85:

*2. Efg-uddannelserne.**Efg-uddannelser*

	1981	1982	1983	1984	1985
Handel og kontor	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Bygge og anlæg	120	120	120	120	120
Jern og metal	240	240	240	240	240
Jordbrug	72	72	72	72	72

Kapacitetsudvidelser i alt	1.432	1.432	1.432	1.432	1.432
----------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Merudgifter (drift) mill. kr.

(Januar 1980 pris-niveau)

Efg

Handel og kontor	6,7	16,3	17,2	16,7	17,6
Bygge og anlæg	1,3	3,4	4,2	4,6	5,1
Jern og metal	3,0	7,8	9,8	10,8	11,6
Jordbrug	1,1	2,5	3,1	3,3	3,6

Merudgifter i alt	12,1	30,0	34,4	35,4	39,0
-------------------------	------	------	------	------	------

Inden for nogle hovederhvervsområder vil der efter konkret vurdering af de enkelte skolars ressourcer være baggrund for midlertidigt at forøge ressourceudnyttelsen. En sådan forøget udnyttelse begrænser imidlertid mulighederne for udbygning af 2.dels uddannelserne.

Denne udvidelse af optagelseskapaaciteten skønnes at kunne gennemføres fra august 1981 inden for følgende områder:

Efg-uddannelserne

	1981	1982	1983	1984	1985
Levnedsmiddel	144	144	144	144	144
Grafiske fag	64	64	64	64	64
Jordbrug	48	48	48	48	48

Kapacitetsudvidelser i alt	256	256	256	256	256
----------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Merudgifter (drift) mill. kr.

(Januar 1980 pris-niveau)

Levnedsmiddel	1,6	4,5	5,7	6,1	6,3
Grafiske fag	0,8	2,2	2,7	3,1	3,2
Jordbrug	0,7	1,7	2,1	2,2	2,3

Merudgifter i alt	3,1	8,4	10,5	11,4	11,8
-------------------------	-----	-----	------	------	------

Ved at drage nytte af erfaringerne fra tidligere år med hensyn til frafaldet af elever i de første uger af efg-uddannelsernes basisår skønner ministeriet, at det vil være muligt at optage yderligere 600 elever årligt i de kommende år med store ungdoms-årgange. Da ministeriet ikke i øjeblikket har klarhed over tilmeldingerne, er det på nu-

Bilag til f.t. beslutn. vedr. aktstykkerne nr. 285, 286, 287 og 292

værende tidspunkt ikke muligt at skønne over fordelingen af denne yderligere optagelse på hovederhvervsområder.

Merudgiften skønnes at beløbe sig til:

mill. kr. (januar 1980 prisniveau)	1981	1982	1983	1984	1985
Driftsudgifter	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

3. Lærlingeuddannelser.

Optagelseskapaciteten inden for lærlingeuddannelserne foreslås udvidet således:

	1981	1982	1983	1984	1985
<i>Lærlinge</i>					
Bygge og anlæg	800	800	800	800	800
Jern og metal	300	300	—	—	—
Levnedsmiddel	300	300	300	300	300
Grafiske fag	100	100	100	100	100
Kapacitetsudvidelser i alt	1.500	1.500	1.200	1.200	1.200

Merudgifter mill. kr.

(Januar 1980 pris-niveau)

Lærlinge

Bygge og anlæg	4,8	9,3	13,2	15,3	15,3
Jern og metal	2,1	3,9	3,5	2,3	0,9
Levnedsmiddel	1,2	3,2	4,9	5,2	5,2
Grafiske fag	0,9	1,6	2,2	2,6	2,6
Merudgifter i alt	9,0	18,0	23,8	25,4	24,0

4. Eksamensuddannelser.

Optagelseskapaciteten inden for eksamensuddannelserne foreslås udvidet således:

Grundlæggende

<i>eksamensuddannelser</i>	1981	1982	1983	1984	1985
1-årig edb-assistent	150	150	150	150	150
Tekniske uddannelser	500	500	500	500	500

Videregående

<i>eksamensuddannelser</i>	1981	1982	1983	1984	1985
1-årig højere handelseksamen .	150	150	150	150	150
2-årig højere handelseksamen .	500	500	500	500	500
Tekniske uddannelser	100	100	100	100	100
Kapacitetsudvidelser i alt	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400

Merudgifter mill. kr.

(Januar 1980 pris-niveau)

Grundlæggende

<i>eksamensuddannelse</i>					
1-årig edb-assistent	2,1	5,0	5,0	4,7	5,0
Tekniske uddannelser	2,9	9,6	13,2	13,1	13,2

Videregående eksamens-uddannelser

1-årig højere handelseksamen .	1,2	2,9	2,9	2,8	2,9
2-årig højere handelseksamen .	4,2	13,2	16,9	16,4	16,9
Tekniske uddannelser	0,9	3,1	4,2	4,2	4,2
Merudgifter i alt	11,0	33,8	42,2	41,2	42,2

5. Udstyr og anlæg.

Den foreslåede udbygning af erhvervsskolerne udover det ved budgetteringen forudsatte samt den ændrede ressourceudnyttelse vil medføre forøgede udgifter til *indretning og ombygning* af lokaler.

På baggrund af allerede planlagte lejemål og hermed forbundne overslag over indretningsudgifter, skønnes merbehovet i budgetteringsperioden at ville være således:

Januar 1980-niveau (mill. kr.)	1981	1982	1983	1984	1985
Almindelig udbygning	16,8	15,8	0,5	—	—
Ændret ressourceudnyttelse	0,9	—	—	—	—

Udgiften affholdes i medfør af L 289 1977 om erhvervsfaglige grunduddannelser § 12, stk. 4 samt L 191 1964 om godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler samt maskinmester- og maskinistiskoler og tilskud m. v. til disse skoler.

For at den foreslåede undervisning, herunder den forbedrede ressourceudnyttelse, kan gennemføres, skal der anskaffes og installeres *undervisningsudstyr og inventar*. Udstyr og inventar stilles til rådighed for erhvervsskolerne i medfør af henholdsvis L 289 1977 om erhvervsfaglige grunduddannelser § 12, stk. 3 og L 191 1964 om godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler samt maskinmester- og maskinistiskoler og tilskud m. v. til disse skoler.

Udgifterne skønnes i budgetperioden at ville være således:

Januar 1980-niveau (mill. kr.)	1981	1982	1983	1984	1985
<i>Efg - almindelig udbygning</i>					
Handel og kontor	8,0	1,0	—	—	—
Bygge og anlæg	3,1	1,0	1,0	—	—
Jern og metal	11,3	4,2	4,2	—	—
Jordbrug	5,9	1,0	1,0	—	—
<i>Efg - ændret ressourceudnyttelse</i>					
Levnedsmiddel	0,4	—	—	—	—
Grafiske fag	0,2	—	—	—	—
Jordbrug	0,4	—	—	—	—
<i>Lærlinge</i>					
Bygge og anlæg	10,0	2,5	2,5	—	—
Jern og metal	7,0	5,0	5,0	—	—
Levnedsmiddel	5,0	7,0	7,0	—	—
Grafiske fag	7,2	2,5	2,5	—	—
<i>Eksamensuddannelser</i>					
Handel og kontor	4,0	—	—	—	—
Tekniske fag	5,1	0,5	0,5	—	—

Udbygningen af erhvervsskolerne medfører et øget behov for *lån til opførelse af bygninger* til erhvervsskolerne. Udlånsbehovet skønnes at ville være således i budgetperioden:

Januar 1980-niveau (mill. kr.)	1981	1982	1983	1984	1985
Udlån	—	34,1	67,8	53,7	—

Lånene ydes i medfør af § 9 henholdsvis § 12 i L 289 1977 om erhvervsfaglige grunduddannelser og L 191 1964 om godkendelse af handelsskoler, tekniske skoler samt maskinmester- og maskinistiskoler og tilskud til disse skoler.

6. Befordring af elever.

Som følge af, at flere elever og lærlinge ved den foreslåede aktivitetsforøgelse bliver berettigede til at modtage tilskud til befordring i forbindelse med skoleundervisning, stilles forslag om følgende forøgelse af bevillingen til elevbefordring:

<i>Januar 1980 prisniveau (mill. kr.)</i>	<i>1981</i>	<i>1982</i>	<i>1983</i>	<i>1984</i>	<i>1985</i>
Tilskud	0,7	2,1	3,4	3,5	3,5

7. Skolehjem.

Den foreslåede udvidelse af undervisningsaktiviteten vil medføre et øget behov for indkvartering på skolehjem for lærlinge og 2. dels efg-elever i forbindelse med undervisning på skole uden for elevernes lokalområde. Der skønnes følgende udvikling i antallet af skolehjemspladser, der som følge heraf udvides således:

	<i>1981</i>	<i>1982</i>	<i>1983</i>	<i>1984</i>	<i>1985</i>
Elevkostdage (1000)	16	28	30	31	31
Skolehjemspladser på helårsbasis ca.	70	120	130	134	134

Merudgifter og merindtægter (mill. kr.):

<i>Januar 1980 pris-niveau</i>	<i>1981</i>	<i>1982</i>	<i>1983</i>	<i>1984</i>	<i>1985</i>
Driftsudgifter	1,5	2,5	2,7	2,8	2,8
Indtægter	0,3	0,5	0,6	0,6	0,6

8. Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse.

Forslaget om forøgelse af undervisningsaktiviteten og oprettelsen af lærerstillinger stiller krav om udvidelse af aktiviteten på Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse.

Den på finanslov 1981 budgetterede uddannelsesaktivitet rummer ikke plads til, at alle nyansatte lærere kan få den fornødne pædagogiske og faglige uddannelse.

Behovet for forøgelse af bevillingerne til Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse vil være således i budgetperioden:

<i>Januar 1980 pris-niveau (mill. kr.)</i>	<i>1981</i>	<i>1982</i>	<i>1983</i>	<i>1984</i>	<i>1985</i>
Driftsudgifter	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0

9. Støtte til efg-elever i basisåret.

Der stilles forslag om at forøge bevillingen til den ved Akt 346 3. maj 1978 indførte særlige støtte til efg-elever i basisåret i forhold til den foreslåede forøgelse af elevtallet, herunder forøgelsen i forbindelse med den ændrede ressourceudnyttelse.

<i>Januar 1980-niveau (mill. kr.)</i>	<i>1981</i>	<i>1982</i>	<i>1983</i>	<i>1984</i>	<i>1985</i>
Almindelig udbygning	0,4	0,8	0,8	0,8	0,8
Ændret ressourceudnyttelse ...	0,1	0,1	—	—	—

10. Opsøgende virksomhed.

Der foreslås gennemført et opsøgende arbejde til understøttelse af de igangværende bestræbelser for tilvejebringelse af yderligere lære- og praktikpladser.

Således påregnes der bl. a. iværksat et forstærket arbejde omkring indhentning, bearbejdning og distribution af oplysninger, herunder f. eks. udarbejdelse af et målrettet informationsmateriale, der især henvender sig til virksomheder m. fl. Desuden vil der kunne ydes tilskud til en fortsættelse og en væsentlig udbygning af det opsøgende arbejde, der gennemføres på lokalt plan med udgangspunkt i den enkelte erhvervsskole.

Dette arbejde vil især omfatte lokal informations- og rådgivningsvirksomhed, opsøgende virksomhed samt bistand i forbindelse med etablering af uddannelsesforhold opdelt på flere virksomheder.

Udgifterne i forbindelse med dette arbejde skønnes at ville være således i budgetperioden:

<i>Januar 1980-niveau (mill. kr.)</i>	<i>1981</i>	<i>1982</i>	<i>1983</i>	<i>1984</i>	<i>1985</i>
	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

11. Stillingskonsekvenser.

Den foreslåede forøgelse af undervisningsaktiviteten vil medføre et forøget behov for personale ved handelsskolerne, de tekniske skoler, skolehjemmene og Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse.

Udvidelsen af undervisningsaktiviteten medfører i skoleåret 1981-82 et øget lærertimebehov på i alt 330.100 timer, svarende til et lærerbehov på ca. 340 fuldtidsbeskæftigede.

Da en del af timerne vil blive læst af timelærere, søges oprettet 303 lærerstillinger midlertidigt til udgangen af juli 1984. Stillingerne er fordelt med 190 stillinger til handelsskolerne, heraf 66 adjunkt/lektorstillinger til kursus til højere handelseksamen, og 113 stillinger til de tekniske skoler, heraf 3 adjunkt/lektorstillinger til den tekniske eksamensundervisning.

Der søges endvidere om oprettelse af 9 inspektørstillinger til de tekniske skoler ligeledes midlertidigt til udgangen af juli 1984.

De administrative konsekvenser skønnes at medføre behov for oprettelse af 3 stillinger som kontorfunktionær til skolehjemmene.

De teknisk/administrative konsekvenser for erhvervsskolerne og skolehjemmene af den foreslåede aktivitetsforøgelse skønnes at medføre behov for oprettelse af 85 stillinger som faglært håndværker, ufaglært arbejder, skolebetjente og laboratorietechnikere. Der stilles derfor forslag om oprettelse af disse stillinger.

Det er på finansloven for 1981 forudsat, at antallet af hel- og deltidsansatte til varetagelse af teknisk/administrative hjælpefunktioner vil svare til ca. 596 årsværk til varetagelse af disse funktioner på ovennævnte institutioner.

Den ansøgte forøgelse af normeringerne skyldes, at de til aktivitetsforøgelsen knyttede administrative og teknisk/administrative funktioner ikke ved alle skoler kan varetages af deltidsansatte med 20 ugentlige arbejdstimer eller derunder, bl. a. fordi der i lokalområdet ikke kan fremskaffes kvalificerede ansøgere til sådanne stillinger. I en række tilfælde vil aktivitetsudvidelsen medføre oprettelse af nye skoleafdelinger på en anden adresse end vedkommende hovedskole, hvilket medfører, at visse administrative og teknisk/administrative funktioner skal placeres på skoleafdelingen. Dette kræver i almindelighed heltidsansat personale.

Udvidelsen i antallet af lærere i skoleåret 1981-82 medfører et øget uddannelseskapacitetsbehov. Der søges derfor oprettet 6 stillinger som adjunkt/lektor (AC) ved Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse midlertidigt til udgangen af juli 1984.

Forslagene om stillingsoprettelserne medfører følgende ændringer i personaleoversigterne:

Ad § 20.6.01. og 6.03.	Ændring i	Ændring i	Kol. 4
Handelsskoler og efg på handelsskoler	kol. 3	kol. 4	revideret
<i>I alt</i>	190	75	3.332
<i>b. Overenskomstansatte</i>	66	23	933
Adjunkt/lektor (AC) ¹⁾	66	23	
<i>c. Andet personale</i>	124	52	2.399
Lærer/overlærer (uklass.) ¹⁾	124	52	

1) Stillingerne er midlertidige til udgangen af juli 1984.

Ad § 20.6.02 og 6.04.	Ændring i	Ændring i	Kol. 4
Tekniske skoler og efg på tekniske skoler	kol. 3	kol. 4	revideret
<i>I alt</i>	206	87	4.452
<i>b. Overenskomstansatte</i>	73	31	1.089
Adjunkt/lektor (AC) ¹⁾	3	1	
Laboratorietechniker (HK)	4	2	
Faglært håndværker (Metal)	48	20	
Faglært arbejder (SID)	18	8	

<i>c. Andet personale</i>	133	56	3.363
Inspektør (uklass.) ¹⁾	9	4	
Lærer/overlærer (uklass.) ¹⁾	110	46	
Skolebetjent (3/5)	14	6	

¹⁾ Stillingerne er midlertidige til udgangen af juli 1984.

Ad § 20.6.12. Skolehjem	Ændring i kol. 3	Ændring i kol. 4	Kol. 4 revideret
<i>I alt</i>	4	2	143
<i>b. Overenskomstsatte</i>	3	1	100
Kontorfunktionær (HK)	3	1	
<i>c. Andet personale</i>	1	1	43
Skolebetjent (3/5)	1	1	

Ad § 20.6.31. Statens Erhvervspædagogi- ske Læreruddannelse	Ændring i kol. 3	Ændring i kol. 4	Kol. 4 revideret
<i>I alt</i>	6	3	60
<i>b. Overenskomstsatte</i>	6	3	32
Adjunkt/lektor (AC) ¹⁾	6	3	

¹⁾ Stillingerne er midlertidige til udgangen af juli 1984.

De samlede udgiftsmæssige konsekvenser af forslaget fremgår af nedenstående oversigt.

(Januar 1980-niveau) mill. kr.	1981	1982	1983	1984	1985
ad § 20.6.01. Handelsskoler					
Eksamens- uddannelser	7,5	21,1	24,8	23,9	24,8
ad § 20.6.02. Tekniske skoler					
Lærlinge	9,0	18,0	23,8	25,4	24,0
Eksamens- uddannelser	3,8	12,7	17,4	17,3	17,4
ad § 20.6.03. Efg på handels- skoler	6,7	16,3	17,2	16,7	17,6
ad § 20.6.04. Efg på tekniske skoler	8,8	22,4	27,9	30,4	32,4
ad § 20.6.11. Befordring af elever	0,7	2,1	3,4	3,5	3,5
ad § 20.6.12. Skolehjem	1,5	2,5	2,7	2,8	2,8
ad § 20.6.31. Statens Erhvervs- pædagogiske Læreruddannelse .	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0
ad § 20.6.89. Fællesudgifter og forskellige tilskud					
53.01. Støtte til efg-elever i basisåret	0,5	0,9	0,8	0,8	0,8
ad § 20.6. i alt	39,0	97,0	119,0	121,8	124,3

ad § 20.1.89.53.34. Opsøgende virksomhed og information	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
I alt driftsudgifter og tilskud . .	49,0	107,0	129,0	131,8	134,3
ad § 20.20.06.62. Om- og tilbygning til erhvervsskoler	17,7	15,8	0,5	—	—
ad § 20.20.06.70. Udstyr m. v. til erhvervsskoler	67,6	24,8	23,6	—	—
ad § 20.20.06.74. Udlån til erhvervsskoler . .	—	34,1	67,8	53,7	—
I alt anlægsudgifter	85,3	74,7	91,9	53,7	—
I alt drifts- og anlægsudgifter .	134,3	181,7	220,9	185,5	134,3

c. Forslaget fremsættes på nuværende tidspunkt af hensyn til undervisningens iværksættelse fra august 1981.

d. Forslaget om oprettelse af 75 midlertidige stillinger som adjunkt/lektor (AC) ved handelsskoler, tekniske skoler og Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse samt forslaget om oprettelse af 9 midlertidige stillinger som inspektør (uklass.) ved de tekniske skoler til udgangen af juli 1984 vil blive forelagt for lønningsrådet på dets møde den 12. marts 1981. Finansudvalget vil umiddelbart herefter blive underrettet om lønningsrådets udtalelse.

e. Under henvisning til foranstående anmoder man om finansudvalgets tilslutning til på forventet efterbevilling ved lov om tillægsbevilling for finansåret 1981 at forøge optagelsen til de erhvervsfaglige grunduddannelser med 2.288 elever, lærlingeuddannelserne med 1.500 lærlinge samt eksamensuddannelserne med 1.400 elever og at oprette 303 midlertidige lærerstillinge til udgangen af juli 1984, 9 midlertidige stillinger som inspektør til udgangen af juli 1984, 3 stillinger som kontorfunktionær og 85 stillinger som faglært håndværker, ufaglært arbejder, skolebetjent og laboratorietekniker ved handelsskolerne, de tekniske skoler og skolehjemmene samt 6 midlertidige stillinger som adjunkt/lektor ved Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse, således at der på tillægsbevillingsloven for 1981 optages følgende, idet udgifterne vil blive specificeret på standardkonti på lovforslaget:

§ 20.1.89. Tilskud	
53.34. Opsøgende virksomhed og information (ændret kontobetegnelse)	10,0
§ 20.6.01. Handelsskoler	
52.01. Driftstilskud	7,5
§ 20.6.02. Tekniske skoler	
52.01. Driftstilskud	12,8
§ 20.6.03. Efg på handelsskoler	
Driftsudgifter	6,7
§ 20.6.04. Efg på tekniske skoler	
Driftsudgifter	8,8
§ 20.6.11. Befordring af elever	
52.01. Driftstilskud	0,7

§ 20.6.12.	Skolehjem	
	Driftsudgifter	1,5
	Indtægter	0,3
§ 20.6.31.	Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse	
	Driftsudgifter	0,5
§ 20.6.89.	Fællesudgifter og forskellige tilskud	
	Tilskud	
	53.01. Støtte til efg-elever i basisåret	0,5
§ 20.20.06.	Anlægstilskud	
	62.01. Om- og tilbygning af lokaler til erhvervsskoler	18,9
§ 20.20.07.	Anlægsudgifter	
	70.01. Udstyr m. v. til erhvervsskoler	67,6
f.	Finansministeriets tilslutning foreligger.	

Dorte Bennedsen

/ Per Bitz Johansen

Til finansudvalget.

292

Bilag 4

Arbejdsministeriet. København, den 10. marts 1981.

- a. Arbejdsministeriet anmoder om tilslutning til, at der stilles følgende yderligere bevillinger til rådighed for arbejdsministeriet i finansåret 1981:

Uddannelse af specialarbejdere	129.400.000 kr.
Særlig erhvervsforberedende uddannelse af unge	32.200.000 —
Efteruddannelse af faglærte	41.700.000 —
Erhvervsintroducerende kurser for langtidsledige, herunder særlige kurser for langtidsledige kvinder	10.300.000 —
Køb af køreteknisk anlæg	11.000.000 —

Af den samlede ansøgte ekstrabevilling på 224.600.000 kr. udgør 119.800.000 kr. tilskud til drift af uddannelsesforanstaltninger, 93.800.000 kr. godtgørelser m. v. til deltagere og 11.000.000 kr. udgifter til køb og etablering af køreteknisk anlæg. Ansøgningen fremsendes på baggrund af arbejdsministerens redegørelse af 4. februar 1981 om regeringens initiativer til bekæmpelse af arbejdsløsheden. For de samlede initiativer gælder, at bruttoudgifterne vil blive opvejet af tilsvarende besparelser på udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge og bistandshjælp.

- b. *A. Arbejdsmarkedsuddannelserne og de nye initiativer.*

Det er regeringens målsætning at styrke produktion og beskæftigelse i det private erhvervsliv. Det er derfor nødvendigt gennem uddannelse at bevare arbejdsevnen hos de ledige og at udvide deres kvalifikationer i takt med den hastige udvikling i erhvervslivet.

Til dette formål søges der inden for arbejdsmarkedsuddannelserne ekstrabevillinger, dels for at opretholde den hidtil gennemførte aktivitet, dels til en væsentlig udvidelse, herunder forsøg med længerevarende uddannelser. Det bemærkes herved, at specialarbejderuddannelsen og efteruddannelserne traditionelt har bestået af korte kurser. Dog har der med held været gennemført længerevarende kurser inden for skibsværftsuddannelserne samt inden for bygge- og anlægsområdet.

Det er hensigten inden for specialarbejderuddannelsen at udvide forsøgene med længerevarende uddannelser (4–6 måneder) for personer med lang ledighed, og som ikke har en erhvervsuddannelse. Det tilsigtes herved at forbedre deltagerens muligheder for at opnå beskæftigelse på kortere eller lidt længere sigt selv i tilfælde, hvor forløbet ikke vil kunne knyttes direkte til et konkret ansættelsesforhold.

Uddannelsen tænkes etableret i form af et tidsmæssigt sammenhængende uddannelsesforløb med en kombination af faglige og almene moduler.

B. Aktivitetsudviklingen.

Der har gennem de seneste år været et stærkt og stigende pres på arbejdsmarkedsuddannelserne, hvilket har bevirket et årligt tilbagevendende behov for øgede bevillinger.

Ved akt 511 27/6 80 blev bevillingerne for 1980 forhøjet, således at den samlede aktivitet i 1980 kunne øges svarende til ca. 10 pct. over 1979-niveauet. Der blev imidlertid ikke taget stilling til konsekvenserne af aktivitetsforøgelsen i 1981 og de følgende år.

Der søges derfor nu bevilling til at opretholde aktivitetsniveauet fra 1980. Endvidere planlægges en væsentlig udvidelse af arbejdsmarkedsuddannelserne med henblik på at realisere de i redegørelsen forudsatte aktiviteter, herunder også at dække det behov, som følger af en fremrykning af jobtilbudsordningen.

Den samlede bevillingsansøgning er reduceret med 14 mill. kr. som led i et forsøg med, ved stort set uændret aktivitet, at søge opnået besparelser gennem en forøgelse af holdstørrelsen.

Til belysning af den samlede aktivitet, som herefter kan forventes inden for arbejdsmarkedsuddannelserne i 1981 i forhold til aktiviteten i 1979 og 1980 anføres udviklingen i antal elevuger:

	1979	1980	1981
Specialarbejderuddannelse	127.400	156.000	204.100
Efteruddannelse	64.000	69.000	75.900
Erhvervsintroducerende kurser for unge	61.400	68.400	94.500
Kurser for langtidslødige	11.800	13.800	31.200
	264.600	307.200	405.700

Det bemærkes, at der under specialarbejderuddannelserne indgår 11.000 elevuger vedrørende længerevarende uddannelser, 16.000 elevuger vedrørende særlige kurser for HK-personale og 6.300 elevuger vedrørende ungdomsgarantiordningen. De to sidstnævnte kategorier indgår i regeringens beskæftigelsesplan 1981 og er optaget på finansloven for dette år.

C. Anskaffelse af undervisningsudstyr og materiel.

De senere års vækst inden for arbejdsmarkedsuddannelserne har medført behov for nye lokaler, anskaffelse af supplerende udstyr og ajourføring af eksisterende udstyr i overensstemmelse med den tekniske udvikling. Det bemærkes herved, at der i ansøgningen indgår etablerings- og udstyrsudgifter på i alt 20.500.000 kr., herunder 7.000.000 kr. til udstyr til en ny specialarbejderskole, som skal indrettes i lejede lokaler i Hillerød og dække Frederiksborg amt.

Endvidere har der vist sig behov for i større omfang end tidligere at yde tilskud til større udstyrsanskaffelser til brug ved gennemførelse af mere avancerede og udstyrskrævende efteruddannelseskurser, end den bevilling på 500.000 kr. – der er afsat til udstyrsanskaffelse på finansloven for 1981 – giver mulighed for.

Dette behov forventes øget i de kommende år som følge af den tekniske udvikling.

Efteruddannelseskurser for faglærte gennemføres først og fremmest på lejebasis på tekniske skoler, hvor også grunduddannelsen finder sted. Herudover gennemføres der efteruddannelseskurser på de teknologiske institutter og på specialarbejderskoler.

Tilskud til udstyr vil især være aktuelt for de videregående kurser, hvor udstyret normalt ikke er til rådighed under grunduddannelsen. Denne kursustype er særlig vigtig, fordi den ofte vil omhandle nye teknologiske områder.

Der ønskes derfor etableret mulighed for, at der af driftsbevillingen til efteruddannelseskurser, i lighed med den for specialarbejderuddannelsen gældende ordning, inden for et beløb af 3.000.000 kr. årligt kan anvendes midler til udstyrsanskaffelser i fornødent samarbejde med undervisningsministeriet. Den særlige konto for anskaffelser søges samtidig nedlagt, således at bevillingen overføres til driftskontoen.

D. Køb af køreteknisk anlæg.

Uddannelsesrådet for specialarbejdere traf i 1975 beslutning om, at der i uddannelse af erhvervschauffører skulle indgå køreteknisk undervisning bl. a. omfattende glatførekørsel, sving- og bremsemanøvrer m. v., og der blev i 1976 indgået et 5-årigt lejemål om benyttelse af det eksisterende baneanlæg på Djursland. De køretekniske øvelser udgør nu en fast og varig bestanddel af chaufføruddannelsen.

Banen benyttes af samtlige specialarbejderskoler, der tilbyder chaufføruddannelse, og administreres af den selvejende institution Djurslands specialarbejderskole, der er specialarbejderuddannelsessystemets aktivitetsmæssigt mindste skole, og hvis oprettholdelse derfor hænger nøje sammen med dens vigtige funktion som administrator af den landsdækkende aktivitet. Udgifterne ved banen fordeles på brugerskolerne på grundlag af en fast pris pr. holddag.

Det er i samarbejde med Statens Vejlaboratorium konstateret, at banen som følge af omfattende tøbrudsskader og forskellige grundlæggende tekniske mangler skal drænes og forsynes med en ny kraftig belægning, for at banen fremover skal kunne tage de belastninger, som de tunge køretøjer udsætter den for.

Samtidig har arbejdstilsynet stillet krav om udbedringer af de af lejemålet omfattede bygninger (kantine, toiletter m. v.).

Da udgifterne til de for en fortsat udnyttelse af banen nødvendige forbedringer af baneanlægget m. v. løber op i meget betydelige beløb, og da den nuværende anvendelse af banen til både specialarbejderuddannelse og motorløb dels giver mange praktiske planlægningsproblemer, dels giver problemer i form af f. eks. hærværk på bygninger og udstyr, finder arbejdsministeriet i overensstemmelse med en af Uddannelsesrådet afgivet principiel indstilling herom, at det vil være rigtigt og økonomisk mest fordelagtigt at erhverve det køretekniske anlæg frem for at søge en forlængelse af det nuværende lejemål, og således at driften af det køretekniske anlæg overgår til statsdrift, da der som ved statens specialarbejderskoler er tale om landsdækkende undervisning. Samtidig nedlægges den selvejende Djursland specialarbejderskole, og den beskedne lokale uddannelsesaktivitet, der i dag finder sted i dårlige lokaleforhold, videreføres i en til det køretekniske anlæg hørende ikke færdigindrettet nybygning, som vil være velegnet til skolebygning. Djursland specialarbejderskoles ledelse går positivt ind for forslaget.

Da udgifterne til køb og forbedring af det køretekniske anlæg ikke kan indpasses i de på finansloven for 1981 afsatte anlægsbevillinger, søges om tilslutning til pr. 1. juli 1981 at overtage anlægget for en samlet købs- og etableringsudgift på anslået 11 mill. kr. med henblik på etablering af en statslig specialarbejderskole. Særskilt aktstykke vil senere blive fremsendt.

Det forudsættes, at driftsudgifterne dækkes ved overførsel af midler fra driftsbevillingen til de selvejende specialarbejderskoler.

E. Behovet for merbevillinger i 1981.

Det samlede behov for merbevillinger i 1981 fordeler sig således:

<i>02.03. Specialarbejderuddannelse.</i>	
Driftsudgifter	69.900.000 kr.
Godtgørelser	55.600.000 -
Befordring	1.700.000 -
<i>02.04. Statens specialarbejderskoler.</i>	
Driftsudgifter	2.200.000 kr.
<i>02.06. Særlig erhvervsforberedende uddannelse af unge.</i>	
Driftsudgifter	20.200.000 kr.
Støtte til deltagere	12.000.000 -
<i>02.10. Efteruddannelse af faglærte.</i>	
Driftsudgifter	14.700.000 kr.
Godtgørelser	26.200.000 -
Befordring	800.000 -
<i>02.19. Kurser for langtidsledige.</i>	
Driftsudgifter	6.500.000 kr.
<i>02.20. Kurser for kvinder.</i>	
Driftsudgifter	3.800.000 kr.
Erhvervelse af køreteknisk anlæg	11.000.000 kr.
I alt	<u>224.600.000 kr.</u>

c. Af hensyn til specialarbejderskolernes planlægning af uddannelsesaktiviteten samt tidsfristen for ophør af lejemålet vedrørende det køretekniske anlæg pr. 30. juni 1981 fremsendes bevillingsansøgning nu.

e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 1981 optages følgende:

§ 28. *Arbejdsministeriet.*

02.03. *Uddannelse af specialarbejdere LB 271 1971.*

Tilskud.

52.01. Drift af uddannelsesinstitutioner	69.900.000 kr.
52.04. Godtgørelser	55.600.000 -
52.05. Befordring	1.700.000 -

02.04. *Statens specialarbejderskoler.*

Driftsudgifter	2.200.000 kr.
----------------------	---------------

02.06. *Særlig erhvervsforberedende uddannelse af unge.*

Tilskud.

52.01. Drift af uddannelsesforanstaltninger	20.200.000 kr.
52.02. Støtte til deltagere LB 271 1971, kap. III	12.000.000 -

02.10. *Efteruddannelse af faglærte m. v.*

Tilskud.

53.01. Drift af kursusvirksomhed	15.200.000 kr.
Kontoen forhøjes med 500.000 kr., der overføres fra konto 53.04. Anskaffelser.	
53.02. Godtgørelser	26.200.000 -
53.03. Befordring	800.000 -
53.04. Anskaffelser. - Kontoen udgår, og beløbet overføres til konto 53.01. Drift af kursusvirksomhed.	

02.19. *Kurser for langtidsledige.*

Tilskud.

53.01. Drift af kursusvirksomhed	6.500.000 kr.
--	---------------

02.20. *Kurser for kvinder.*

Tilskud.

53.01. Drift af kursusvirksomhed	3.800.000 kr.
--	---------------

Der anmodes endvidere om tilslutning til, at staten pr. 1. juli 1981 overtager det køretekniske anlæg på Djursland for en samlet købs- og etableringsudgift på 11.000.000 kr. med henblik på etablering af en statslig specialarbejderskole.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

Svend Auken

/ V. Clausen Koch

Til finansudvalget.